

(5) Akti juridik me të cilin kryhet kalimi i patundshmërisë nga paragrafi (4) i këtij neni është i pavlefshëm".

Neni 10

Pas nenit 29 shtohet nen i ri 29-a, si vijon:

"Neni 29-a

(1) Nëse pronari i patundshmërisë që i nënshtrohet shpronësimit është personi i vdekur ose personi të cilit nuk i dihet vendbanimi ose vendqëndrimi, organi për shpronësim do ta caktojë përfaqësuesin e përkohshëm të caktuar nga Oda e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut, i cili do t'i përfaqësojë të drejtat dhe interesat e personave, të cilët sipas rregullave të trashëgimisë do të shpallen trashëgimtarë të personit të vdekur, pra të drejtat dhe interesat e personit të cilit nuk i dihet vendbanimi apo vendqëndrimi deri në miratimi i vendimit për shpronësim.

(2) Shpenzimet për kompensimin e përfaqësuesit të përkohshëm nga paragrafi (1) i këtij neni, përcaktohen në pajtim me Tarifën për shpërblimin dhe kompensimin e shpenzimeve të avokatëve dhe janë shpenzime të procedurës, të cilat bien në ngarkim të propozuesit të shpronësimit".

Neni 11

Titulli para nenit 35 dhe neni 35 ndryshohen si vijon:
"9. Shfuqizimi i vendimit përfundimtar të shpronësimit dhe ndërprerja e marrëveshjes së arritur në procedurën e shpronësimit".

Neni 35

(1) Me kërkesën e propozuesit të shpronësimit ose të pronarit të patundshmërisë që është shpronësuar, vendimi përfundimtar për shpronësim do të anulohet tërësisht ose pjesërisht, nëse për shkak të ndryshimeve në dokumentacionin urbanistik dhe projektues ose skadimi i afatit të ndërtimit në përputhje me Ligjin e Ndërtimit, qëllimi për të cilin është kryer shpronësimi nuk do të realizohet.

(2) Kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, ish-pronari i patundshmërisë së shpronësuar, mund ta parashtojë në afat prej pesë vitesh pas plotfuqishmërisë së aktvendimit.

(3) Propozuesi i shpronësimit, kërkesën për anulimin e aktvendimit të plotfuqishëm për shpronësim mund ta parashtojë në afat prej një viti nga përbushja e kushtit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Për anulimin e aktvendimit për shpronësim nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni vendos organi i shpronësimit.

(5) Në rast kur në procedurën e shpronësimit arrihet marrëveshja nga neni 30 ose neni 47 të këtij ligji, me kërkesë të pronarit të patundshmërisë së shpronësuar ose të propozuesit të shpronësimit në afatet nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, marrëveshja e arritur tërësisht ose pjesërisht mund të ndërpritet.

(6) Pas kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni, organi i shpronësimit cakton mbledhje për ndërprerjen me marrëveshje të marrëveshjes, e cila mund të përfundojë me marrëveshje për ndërprerjen e marrëveshjes së arritur në procedurën e shpronësimit.

(7) Marrëveshja nga paragrafi (6) i këtij neni shënohet në procesverbal që i përmban të gjitha të dhënat e domosdoshme për përbushjen e obligimeve të propozuesit të shpronësimit dhe pronarit të patundshmërisë, në lidhje me patundshmërinë përkatëse, kompensimin që ishte marrë për patundshmërinë e shpronësuar, si dhe afatin e kthimit të kompensimit që i ishte paguar ish-pronarit.

(8) Marrëveshja nga paragrafi (6) i këtij neni lidhet kur të dyja palët do ta nënshkruajnë procesverbalin. Marrëveshja ka cilësinë e dokumentit ekzekutiv dhe është bazë për ndryshimin e së drejtës së pronësisë në kadastrën e patundshmërisë.

(9) Në rast të anulimit të aktvendimit për shpronësim ose ndërprerjes së marrëveshjes për shpronësim, me të cilën është përcaktuar kompensimi, ai vendoset në procedurën për caktimin e kompensimit të paraparë me këtë ligj".

Neni 12

Në nenin 37, fjalët: "Byroja e Ekspertizave Gjyqësore" zëvendësohen me fjalët: "Byroja e Vlerësimit".

Neni 13

Në nenin 45, në paragrafin (2) fjalët: "Byroja e Ekspertizave Gjyqësore" zëvendësohen me fjalët: "Byroja e Vlerësimit".

Neni 14

Në paragrafin 50-b fjala "Aktvendimet", zëvendësohet me fjalët: "Aktvendimet e plotfuqishme".

Neni 15

Procedurat e nisura të shpronësimit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

3581.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ (*)

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам(*),

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 3 октомври 2024 година.

Бр. 08-4735/1
3 октомври 2024 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗА- КОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ (*)

Член 1

Во Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 151/22), во член 2 точка 9) потточка б) во алинејата 2 зборовите: „парични картички,“ се бришат.

Во алинејата 6 зборовите: „(брз трансфер на пари)“ се заменуваат со зборовите: „(вклучувајќи и брз трансфер на пари, како вид на парична дознака)“.

Потточката з) се менува и гласи:

„други правни или физички лица кои согласно со закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, финансиски лизинг, факторинг, форфетинг, давање на услуги на инвестициски советник, чуваат или администрираат/дистрибуираат готовина и други финансиски активности утврдени со закон;“.

Точката 15) се менува и гласи:

„Пари (парични средства)“ се парични средства согласно со членот 2 став (1) точка 79 од Законот за платежни услуги и платни системи (*);“.

Точката 50) се менува и гласи:

„Група“ е група на правно самостојни трговски друштва во која определено трговско друштво (матично друштво) има контрола над едно или повеќе трговски друштва (подружници) и се состои од матичното друштво, неговите подружници, друштвата со кои матичното друштво или неговите подружници се поврзани преку учество во главнината, а исто така и друштвата кои се поврзани со друштвата од групата преку контрола или се контролирани од исто друштво што е вклучено во групата.“.

По точката 50) се додава нова точка 50-а), која гласи:

„50-а) „Финансиска група“ е група чие матично друштво е финансиска институција со седиште во Република Северна Македонија.“.

Во точката 59) сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со точка и записка.

Во точката 60) точката на крајот од реченицата се заменува со точка и записка.

По точката 60) се додаваат единаесет нови точки 61), 62), 63), 64), 65), 66), 67), 68), 69), 70) и 71), кои гласат:

„61) „Давател на платежни услуги“ е банка или платежна институција или институција за електронски пари со дозвола за давање платежни услуги, односно дозвола за издавање на електронски пари во согласност со Законот за платежни услуги и платни системи (*);

62) „Институција посредник во преносот на парични средства“ е давател на платежни услуги којшто не е давател на платежни услуги на плаќачот или давател на платежни услуги на примачот, а кој ги прима и пренесува паричните средства во име на давателот на платежни услуги на плаќачот, во име на давателот на платежни услуги на примачот или во име на друг посреднички давател на платежни услуги;

63) „Плаќач“ е физичко лице или правно лице кое има платежна сметка и се согласува за извршување на платен налог од таа сметка, или во случај кога не постои платежна сметка, физичко лице или правно лице кое дава платен налог;

64) „Примач“ е физичко лице или правно лице за кое се наменети паричните средства, кои се предмет на платежната трансакција;

65) „Адреса за виртуелни средства“ е алфанумеричка ознака која идентификува адреса на мрежа на технологија на дистрибуирано зачувување на енкриптирани податоци и записи или која било слична технологија и преку која се примаат и пренесуваат виртуелни средства;

66) „Наднационална проценка на ризик“ е проценка на ризикот од перење пари и финансирање тероризам што ја спроведува Европската комисија;

67) „Збирен пренос (batch file transfer)“ е збирен пренос на повеќе поединечни преноси или пренос на виртуелни средства кои се обединети заедно за целите на пренос;

68) „Испраќач“ е физичко лице или правно лице кое има сметка, односно хостиран електронски паричник за виртуелни средства кај давател на услуги поврзани со виртуелни средства или уред кој овозможува складирање на виртуелни средства и дозволува пренос на виртуелни средства од сметката, хостираниот електронски паричник, или уредот, или лицето кое го иницира или дава налог за преносот на виртуелните средства кога нема сметка, хостиран електронски паричник или уред;

69) „Корисни“ е физичко лице или правно лице за кое е наменет преносот на виртуелните средства;

70) „Пренос на виртуелни средства меѓу лица“ е пренос на виртуелни средства без вклучување на даватели на услуги поврзани со виртуелни средства и

71) „Идентификациска ознака на субјектот“ е единствена алфанумеричка референтна ознака доделена на правно лице согласно со меѓународниот стандард ИСО 17442 или повисок за доделување на идентификациски ознаки.“.

Член 2

Во член 3 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) При спроведувањето на националната проценка на ризикот од ставот (1) на овој член во предвид се земаат и наодите од Наднационалната проценка на ризик.“.

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 3

Во член 7 став (1) во точката а) по зборовите: „движен имот“ се додаваат зборовите: „или давање под закуп на имот“.

Ставот (2) се менува и гласи:

* Со овој закон се врши усогласување со Директивата 2015/849 на Европскиот парламент и на Советот од 20 мај 2015 година за спречување на употребата на финансискиот систем за целите на перење пари или финансирање тероризам, со изменување на Регулативата бр. 648/2012 од Европскиот парламент и на Советот и укинување на Директивата 2005/60/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот и Директивата на Комисијата 2006/70/ЕЗ (CELEX бр.32015L0849), Директивата 2018/843 на Европскиот Парламент и Советот од 30 мај 2018 година за изменување и дополнување на Директивата (ЕУ) 2015/849 за спречување на употребата на финансискиот систем за целите на перење пари или финансирање тероризам и изменување и дополнување на Директивите 2009/138/ЕЗ и 2013/36/ЕУ (CELEX бр.32018L0843) и Регулативата 2023/1113 на Европскиот Парламент и Советот од 31 мај 2023 година за информациите што ги придружуваат трансферите на средства и крипто средства и изменување на Директивата 2015/ 8499.6.2023 (CELEX бр. 32023R1113).

„Обврските кои произлегуваат од овој закон не се однесуваат на субјектите од членот 5 точка 2) потточки б) и в) и точка 3) од овој закон кога вршат функција на одбрана, застапување односно други активности за кои се овластени со закон за сметка на клиентот во судска постапка. Во овој случај на барање на Управата, субјектот од овој став во рок од седум дена треба да достави образложение во писмена форма за причините поради кои не постапил согласно со одредбите од овој закон.“.

Член 4

Во член 11 во ставот (5) по зборовите: „национална проценка на ризикот“ се додаваат зборовите: „факторите на ризик кои може да упатуваат на потенцијално низок или висок ризик, определени од страна на Европската Унија,“.

Во ставот (7) по зборовите: „субјектите за кои вршат надзор“ се додаваат зборовите: „кое ги вклучува факторите на ризик кои може да упатуваат на потенцијално низок или висок ризик, определени од страна на Европската Унија, но не ограничувајќи се само на истите.“.

Член 5

Во член 12 став (1) во алинејата 13 сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со запирка.

Во алинејата 14 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова алинеја 15, која гласи:

„- политики, процедури и внатрешни контроли за примена на рестриктивните мерки согласно со закон“.

Член 6

Во член 13 точката в) се менува и гласи:

„кога се извршува повремена трансакција која претставува пренос на парични средства, вклучувајќи и виртуелни средства во вредност од 1.000 евра или поголема во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија;“.

Член 7

Во член 16 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Субјектот има обврска да го идентификува корисникот на полисата за осигурување на живот онаму каде е познато и наведено името на корисникот, но и таму каде името на корисникот во полисата на осигурување на живот не е наведено, туку е дефиниран неговиот однос со осигуреникот.

(5) Субјектот има обврска да го идентификува корисникот на полисата за осигурување на живот како релевантен ризик фактор при спроведување на проценката на ризик, односно потребно е воведување на засилено следење преку идентификување и проверување на идентитетот на вистинскиот сопственик на корисникот на осигурувањето во моментот на исплата на штетата во случаи кога субјектот утврдува дека корисникот кој е правно лице или правен аранжман е со висок ризик.“.

Член 8

Во член 17 во ставот (4) по зборовите: „во име на клиентот“ се додаваат зборовите: „а во согласност со ризикот на правното лице може да се употреби и документ за историјат издаден од надлежен орган, при промени на овие податоци.“.

Член 9

Во член 19 во ставот (4) зборовите: „својство како и да обезбеди информации за идентитетот на лицата утврдени во членот 22 од овој закон“ се заменуваат со зборовите: „својство, да обезбеди информации за идентитетот на лицата утврдени во членот 22 од овој закон, како и да обезбеди податоци за називот, адресата, правниот облик на трустот или другиот правен аранжман.“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Во случај кога повереникот/управителот на трустот, односно лицето кое извршува слични функции во правниот аранжман дејствува во име и за сметка на трустот или правниот аранжман, воспостава деловен однос или врши трансакција со субјект од членот 5 од овој закон е должен да обезбеди информации поткрепени со документи со кои ќе го извести дека дејствува во тоа својство, како и да обезбеди информации за идентитетот на лицата утврдени во членот 22 од овој закон.“.

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „(3) и (4)“ се заменуваат со зборовите: „(3), (4) и (5)“.

Ставот (6) станува став (7).

Во ставот (7) кој станува став (8) зборовите: „(5) и (6)“ се заменуваат со зборовите: „(6) и (7)“.

Ставот (8) станува став (9).

Во ставот (9) кој станува став (10) зборовите: „ставовите (6), (7) и (8)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (7), (8) и (9)“.

Ставот (10) станува став (11).

Член 10

Во член 28 по ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Управител/повереник на труст или сличен правен аранжман, односно лице кое дејствува во име и за сметка на труст или сличен правен аранжман пропишани со овој закон е должно да чува податоци и информации за вистинскиот сопственик од членот 22 од овој закон, во рок од 10 години од моментот кога ќе престане да ги извршува активностите во име и за сметка на трустот или правниот аранжман.“.

Член 11

Во член 31 во ставот (2) по точката на крајот од реченицата се додава нова реченица, која гласи:

„Трустовите и правните аранжмани се должни да ги внесуваат податоците за нивниот/те вистински сопственик/ци во регистарот во рок од 15 дена од денот на промената на податоците за вистинскиот сопственик согласно со членот 22 од овој закон.“.

Член 12

Во член 38 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Субјектите се должни мерките од ставот (3) алинеја 3 на овој член да ги вршат во обем кој ќе им овозможи откривање на сложени и невообичаени или сомнителни трансакции.“.

Член 13

Во член 42 во ставот (3) по зборовите: „со клиентот“ се додаваат зборовите: „, како и да ја утврди потребата од доставување на извештај согласно со членот 65 од овој закон“.

Член 14

Во член 48 по ставот (2) се додаваат пет нови ставови (3), (4), (5), (6) и (7), кои гласат:

„(3) Субјектите кои се дел од група, вклучително и финансиска група, се должни да имплементираат Програма за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перење пари и финансирање на тероризам на групата, односно финансиската група во сите подружници и филијали кои се дел од групата, односно финансиската група.

(4) Програмата од ставот (3) на овој член содржи:

- цели, обем и начин на работа на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на субјектот на ниво на финансиска група,

- организациска структура на субјектот, позиција на овластеното лице и неговиот заменик во организациската структура,

- податоци за овластеното лице и неговиот заменик,

- овластувања и одговорности на овластеното лице и неговиот заменик,

- овластувања и одговорности на сите вработени во субјектот кои учествуваат во спроведувањето на одредбите од овој закон и подзаконските акти донесени врз основа на истиот,

- заклучоци од спроведената проценка на ризик и начин на управување со ризик од перење пари и финансирање на тероризам,

- мерки на анализа на клиентот и прифатливост на клиенти,

- начин на препознавање на невообичаени трансакции и трансакции на сомневање за перење пари и финансирање на тероризам,

- начин на воспоставување на внатрешен механизам за навремено и соодветно известување,

- начин на чување на податоците и документите,

- начин на доставување на извештаи до Управата,

- план за постојана обука на вработените во субјектот од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам која обезбедува реализација на најмалку две обуки во текот на годината,

- процедура и план на вршење на внатрешна контрола на спроведување на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам соодветни на големината и видот на субјектот,

- скрининг процедури при вработување и за вработените со цел да се обезбедат високи стандарди за спречување перење пари и финансирање на тероризам,

- политики, процедури и внатрешни контроли за примена на рестриktivните мерки согласно со закон,

- политики и процедури за размена на информации за целите на анализа на клиентите и управувањето со ризиците од перење пари и финансирање на тероризам,

- обезбедување на усогласеност на ниво на групација при примената на мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам, во однос на информациите за клиентите, сметките и трансакциите од страна на филијалите и подружниците, за целите на спречување перење пари и финансирање на тероризам и

- примена на соодветни заштитни мерки на доверливост при користење на разменетите податоци и информации.

(5) Субјектот кој има подружници или филијали во друга држава каде минималните барања за спречување перење пари и финансирање на тероризам се помалку строги од обврските кои се пропишани со овој закон, субјектот ги имплементира обврските за спречување перење пари и финансирање на тероризам во подружниците и филијалите согласно со овој закон, до степен до кој тоа го дозволуваат прописите на другата држава.

(6) Доколку прописите на другата држава каде субјектот има подружници или филијали не дозволуваат спроведување на мерките и дејствијата за спречување перење пари или финансирање на тероризам пропишани со овој закон, субјектот е должен да примени дополнителни мерки за ефикасно справување со ризикот од перење пари или финансирање на тероризам и веднаш да го известат органот за надзор од членот 151 од овој закон.

(7) Доколку мерките од ставот (6) на овој член не се доволни, ако со друг закон не е поинаку пропишано, надлежните органи за надзор од членот 151 од овој закон може да спроведат дополнителни надзорни дејствија согласно со своите надлежности утврдени со закон, вклучително и да побараат субјектот да не воспоставува или да прекине деловни односи и да не извршува трансакции и, каде што е потребно, да бара од субјектот да ги затвори своите подружници или филијали во таа држава.“.

Член 15

Насловот пред членот 50 и членот 50 се менуваат и гласат:

„Пренос на парични средства

Член 50

Давателот на платежни услуги и институцијата посредник во преносот на парични средства во која било валута за целите на спречување перење пари и финансирање на тероризам се должни да ги применуваат одредбите од овој закон кои го регулираат преносот на парични средства.“.

Член 16

По членот 50 се додаваат пет нови членови 50-а, 50-б, 50-в, 50-г и 50-д, кои гласат:

„Обврски за давателот на платежни услуги на плаќачот

Член 50-а

(1) Давателот на платежни услуги на плаќачот е должен да обезбеди точни податоци за плаќачот и примачот на преносот на парични средства во која било валута во хартиената или електронската форма на платниот налог и да ги внесе во електронската порака што го придружува преносот на парични средства од плаќачот до примачот.

(2) Податоците за плаќачот од ставот (1) на овој член се:

- името и презимето, односно називот на плаќачот,

- бројот на платежната сметка и

- адресата, вклучувајќи назив на државата, број на документот за лична идентификација, единствен број за идентификација (единствен матичен број на граѓанинот) или датум и место на раѓање доколку плаќачот е физичко лице, односно седиштето, вклучувајќи назив на државата, единствен број за идентификација (единствен матичен број на субјектот или идентификациска ознака на субјектот) доколку плаќачот е правно лице.

(3) Податоците за примачот од ставот (1) на овој член се:

- името и презимето, односно називот на примачот,

- бројот на платежната сметка и

- единствен број за идентификација (единствен матичен број на субјектот или идентификациска ознака на субјектот) доколку примачот е правно лице.

(4) По исклучок на ставот (2) алинеја 2 и ставот (3) алинеја 2 на овој член, во случај на пренос на средства кој не се реализира од или кон платежна сметка, давателот на платежни услуги на плаќачот е должен да обезбеди дека преносот на парични средства е придружен со единствена идентификациска ознака на платежната трансакција.

(5) Во случај на прекуграничен збиен пренос (batch file transfer) од страна на еден плаќач, поединечните преноси на парични средства кои се дел од таквиот пренос не мора да ги содржат податоците од ставовите (2) и (3) на овој член, под услов податоците наведени во ставовите (2), (3) и (4) на овој член да се вклучени во збирниот пренос и дека секој поединечен пренос на парични средства го вклучува најмалку бројот на платежната сметка на плаќачот или единствената идентификациска ознака на платежната трансакција.

(6) Кога износот на преносот на парични средства, вклучително и износот на трансакциите поврзани со тој пренос, не надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплата, давателот на платежни услуги на плаќачот е должен да обезбеди дека преносот на парични средства ги вклучува најмалку следниве податоци за плаќачот и примачот:

- името и презимето, односно називот на плаќачот и примачот и
- бројот на платежната сметка на плаќачот и на примачот, при што доколку недостасува или не може да се утврди, тогаш е потребно да се утврди единствената идентификациска ознака на платежната трансакција.

(7) Давателот на платежни услуги на плаќачот ја потврдува точноста на податоците за плаќачот обезбедени согласно со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон, пред да изврши пренос на парични средства.

(8) Се смета дека давателот на платежни услуги на плаќачот ја потврдил точноста на добиените податоци за плаќачот пред извршување на преносот на парични средства, доколку претходно воспоставил деловен однос со плаќачот и го идентификувал и го потврдил неговиот идентитет во согласност со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон и доколку постапил согласно со членот 37 од овој закон.

(9) По исклучок од ставот (7) на овој член, давателот на платежни услуги на плаќачот не е должен да ја потврди точноста на обезбедените податоци за плаќачот доколку износот на преносот на парични средства, вклучувајќи го и износот на платежните трансакции кои се поврзани со тој пренос, не надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплата и доколку се исполнети следниве услови:

- нема причини за сомневање за перење пари или финансирање тероризам и
- давателот на платежните услуги не ги примил паричните средства што треба да се пренесат во готовина или како анонимни електронски пари.

(10) Давателот на платежни услуги на плаќачот е должен да воспостави и примени процедури за потврдување на комплетноста на податоците од овој член.

(11) Во согласност со проценката на ризикот, давателот на платежните услуги на плаќачот може да ја потврди точноста на добиените податоци без оглед на износот на пренесените парични средства.

(12) Давателот на платежни услуги на плаќачот нема да изврши пренос на парични средства пред да се осигури дека постои целосна усогласеност со условите предвидени на овој член.

Обврски за давателот на платежни услуги на примачот

Член 50-б

(1) Давателот на платежни услуги на примачот е должен да потврди дали податоците за плаќачот и примачот на преносот на парични средства се обезбедени и содржани во електронската порака што го придружува преносот на парични средства, во согласност со членот 50-а од овој закон.

(2) Давателот на платежни услуги е должен да воспостави и примени процедури за проверка на комплетноста на податоците од ставот (1) на овој член.

(3) Доколку преносот на парични средства надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот пред давателот на платежни услуги на примачот да ја одобри платежната трансакција на примачот или да ги стави парите на располагање на примачот, давателот на платежни услуги на примачот е должен да ја потврди точноста на податоците добиени за примачот, во согласност со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон, освен ако примачот е веќе идентификуван и неговиот идентитет е потврден во согласност со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон и давателот на платежни услуги постапува согласно со членот 37 од овој закон, а нема причини за сомневање за перење пари или финансирање тероризам.

(4) Кога износот на преносот на парични средства, вклучително и вредноста на платежните трансакции поврзани со тој пренос, не надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот пред давателот на платежни услуги на примачот да ја одобри платежната трансакција на примачот или да ги стави парите на располагање на примачот, давателот на платежни услуги на примачот не е должен да ја потврди точноста на добиените податоци за примачот, освен доколку:

- паричните средства му се ставаат на располагање на примачот во готовина или во анонимни електронски пари и

- постојат причини за сомневање за перење пари или финансирање тероризам.

(5) Во согласност со проценката на ризикот, давателот на платежни услуги е должен да го потврди идентитетот на примачот без оглед на износот на пренесените парични средства во согласност со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон.

Обврски при пренос на парични средства во случај на нецелосни податоци

Член 50-в

(1) Давателот на платежни услуги на примачот е должен, со примена на пристапот базиран на проценка на ризик, да воспостави и примени процедури за пренос на парични средства кои не вклучуваат целосни податоци утврдени во членот 50-а од овој закон.

(2) Кога преносот на парични средства не вклучува целосни податоци согласно со членот 50-а од овој закон, во согласност со проценката на ризикот, давателот на платежни услуги на примачот во своите процедури од ставот (1) на овој член е должен да утврди во кои случаи:

- ќе одбие да изврши пренос на парични средства,
- ќе го одложи извршувањето на преносот на парични средства, додека не ги обезбеди податоците што недостасуваат, кои мора да ги побара од институцијата посредник во тој пренос или од давателот на платежните услуги на плаќачот или

- ќе изврши пренос на парични средства и истовремено ќе ги побара податоците што недостасуваат од институцијата посредник во преносот или давателот на платежни услуги на плаќачот.

(3) Доколку давателот на платежни услуги на плаќачот континуирано не дава точни и целосни податоци како што е утврдено во членот 50-а од овој закон, давателот на платежни услуги на примачот во преносот на парични средства е должен да го предупреди за тоа, известувајќи го за рокот во кој треба да ги спроведе обврските пропишани со одредбите од овој закон. Доколку давателот на платежни услуги на плаќачот не ги почитува обврските пропишани со одредбите од овој закон по добивањето на таквото предупредување и по истекот на определениот рок, давателот на платежни услуги на примачот е должен да одбие идни преноси на парични средства или да ја ограничи или прекине деловната соработка со давателот на платежни услуги на плаќачот.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, давателот на платежни услуги на примачот е должен:

- да ја информира Народната банка на Република Северна Македонија за давателот на платежни услуги кој не обезбедува точни и целосни податоци согласно со членот 50-а од овој закон и за сите мерки преземени во однос на истиот согласно со ставот (3) на овој член и

- да утврди дали недостатокот на точни и целосни податоци од членот 50-а од овој закон и постоењето на други околности, упатуваат на сомневање за перење пари или финансирање тероризам за што ќе поднесе известувајќи до Управата согласно со членот 65 од овој закон.

Обврски за институцијата посредник во преносот на парични средства

Член 50-г

(1) Институцијата посредник во преносот на парични средства е должна примените податоци за плаќачот и примачот да ги проследи од давателот на платежни услуги на плаќачот до давателот на платежни услуги на примачот.

(2) Институцијата посредник во преносот на парични средства е должна да утврди дали сите податоци за плаќачот и примачот се наведени во електронската порака што го придружува преносот на парични средства.

(3) Институцијата посредник во преносот на парични средства е должна, со примена на пристапот заснован на проценка на ризик, да воспостави и примени процедури што ќе ги применува во случај електронската порака за пренос на парични средства да не ги содржи податоците од членот 50-а од овој закон.

(4) Кога преносот на парични средства не ги вклучува целосните податоци од членот 50-а од овој закон, во согласност со проценката на ризикот, институцијата посредник во преносот на парични средства е должна во своите процедури да утврди во кои случаи:

- ќе одбие да изврши пренос на парични средства,
- ќе го одложи извршувањето на преносот на парични средства, додека не ги обезбеди податоците што недостасуваат, кои мора да ги побара од институцијата посредник во тој пренос или од давателот на платежни услуги на плаќачот или

- ќе изврши пренос на парични средства и истовремено ќе ги побара податоците што недостасуваат од институцијата посредник во преносот на парични средства или давателот на платежни услуги на плаќачот.

(5) Доколку давателот на платежни услуги на плаќачот или давателот на платежни услуги на примачот не даде точни и целосни податоци како што е утврдено во членот 50-а од овој закон, институцијата посредник во преносот на парични средства е должна да го предупреди за тоа, известувајќи го за рокот во кој треба да ги спроведе обврските пропишани со одредбите од овој за-

кон. Доколку давателот на платежни услуги на плаќачот или давателот на платежни услуги на примачот не ги спроведува обврските пропишани со одредбите од овој закон по добивањето на таквото предупредување и по истекот на определениот рок, институцијата посредник во преносот на парични средства е должна да одбие идни преноси на парични средства добиени од давателот на платежни услуги на плаќачот или давателот на платежни услуги на примачот или да ја ограничи или прекине деловната соработка со него.

(6) Во случаите од ставот (4) на овој член, институцијата посредник во преносот на парични средства е должна:

- да ја информира Народната банка на Република Северна Македонија за давателот на платежни услуги кој не обезбедува точни и целосни податоци согласно со членот 50-а од овој закон и за сите мерки преземени во однос на истиот согласно со ставот (4) на овој член и

- да утврди дали недостатокот на точни и целосни податоци од членот 50-а од овој закон и постоење на други околности, упатуваат на сомневање за перење пари или финансирање тероризам за што ќе поднесе известувајќи до Управата согласно со членот 65 од овој закон.

Исклучоци при преносот на парични средства

Член 50-д

Одредбите од членовите 50, 50-а, 50-б, 50-в и 50-г од овој закон не се применуваат во следниве случаи:

а) кога преносот на парични средства е извршен со цел да се платат даноци, парични казни или други јавни давачки во Република Северна Македонија;

б) кога преносот на парични средства се врши само заради купување стоки или услуги со користење на платежна картичка, платен инструмент за плаќање со електронски пари, мобилен телефон или кој било друг дигитален или информатичко-технолошки уред, под услов бројот на таквата картичка, инструмент или уред, или единствена идентификациска ознака, да го придружува таквиот пренос на начин што овозможува податоците за плаќачот да се добијат преку таков број или идентификациска ознака, при што овој исклучок не се применува во случај кога плаќачот и примачот се физички лица и преносот на средства не произлегува од вршење деловна активност, како и пренос на средства или виртуелни средства кои имаат карактеристики на токени за електронски пари;

в) кога преносот опфаќа услуги и платежни трансакции наведени во членот 3 од Законот за платежни услуги и платни системи (*);

г) кога плаќачот и примачот се даватели на платежни услуги кои дејствуваат за себе и во свое име;

д) кога плаќачот ќе повлече готовина од неговата сметка;

ѓ) кога преносот на парични средства е извршен со цел да му се плати на примачот за телекомуникациски услуги, услуги за дистрибуција на електрична енергија, гас, топлинска енергија, вода, услуги за собирање, третман и отстранување отпад, услуги за одржување на станбени згради или други објекти, при што се исполнети следниве услови:

- износот на преносот на парични средства не надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на прием на налогот за пренос на парични средства,

- наплатите за услугите треба да се извршат кон платежната сметка на примачот што се користи само за таков вид на плаќања,

- давателот на платежни услуги на примачот да може преку примачот, врз основа на единствена идентификациска ознака на платежната трансакција или други податоци што го придружуваат преносот на парични средства, да добие податоци за преносот на средства од лицето кое има договор со примачот во врска со обезбедувањето на услугите наведени во оваа точка,

- преносот на парични средства е во рамки на Република Северна Македонија и

- кога се исполнети условите од членот 14 од овој закон и

е) лицето не извршува друга дејност освен размена на документи од хартиена во електронска форма или обезбедување на друг вид поддршка согласно со договор со давателот на платежни услуги.“.

Член 17

Насловот пред членот 51 и членот 51 се менуваат и гласат:

„Обврски за давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот

Член 51

(1) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот е должен да обезбеди дека преносот на виртуелни средства ќе биде придружен со следниве податоци и информации за испраќачот:

- името и презимето, односно називот на испраќачот,

- адресата на хостиралиот или нехостиралиот електронски паричник за виртуелни средства и бројот на сметката, доколку постои и се користи за целите на преносот, а доколку адресата, односно сметката недостасува или не може да се утврди, тогаш е потребно да се утврди единствената идентификациска ознака на преносот со виртуелни средства, која овозможува нејзино следење и

- адресата, вклучувајќи назив на државата, број на документот за лична идентификација, единствен број за идентификација (единствен матичен број на граѓанинот) или датум и место на раѓање доколку испраќачот е физичко лице, односно единствен број за идентификација (единствен матичен број на субјектот или идентификациска ознака на субјектот) доколку испраќачот е правно лице.

(2) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства од ставот (1) на овој член е должен да обезбеди дека преносот на виртуелни средства ќе биде придружен со следниве податоци и информации за корисникот:

- името и презимето, односно назив на корисникот,

- адресата на хостиралиот или нехостиралиот електронски паричник за виртуелни средства и бројот на сметката, доколку постои и се користи за целите на преносот, а доколку адресата, односно сметката недостасува или не може да се утврди, тогаш е потребно да се утврди единствената идентификациска ознака на преносот со виртуелни средства, која овозможува нејзино следење и

- единствен број за идентификација (единствен матичен број на субјектот или идентификациска ознака на субјектот) доколку корисникот е правно лице.

(3) Давателите на услуги поврзани со виртуелни средства податоците од ставовите (1) и (2) на овој член се должни да ги проследат пред или за време на вршењето на преносот на виртуелни средства и на начин на кој се обезбедува веродостојност на тие податоци, како и заштита од неовластен пристап, не ограничувајќи се истите да бидат составен дел на преносот.

(4) По исклучок на ставовите (1) и (2) на овој член, во случај на пренос на виртуелни средства кој се реализира од или кон нехостиран електронски паричник, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот е должен да обезбеди дека преносот е придружен со единствена идентификациска ознака.

(5) Давателите на услуги поврзани со виртуелни средства се должни во рамки на внатрешните процедури и проценка на ризикот, во пренос на виртуелни средства кој надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на преносот, кон нехостиран електронски паричник за виртуелни средства, да проценат дали адресите на плаќачот и примачот се контролирани од исто лице.

(6) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства ја потврдува точноста на податоците за испраќачот обезбедени согласно со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон, пред да изврши пренос на виртуелните средства.

(7) Се смета дека давателот на услуги поврзани со виртуелни средства ја потврдил точноста на добиените податоци за испраќачот пред извршување на преносот на виртуелните средства, доколку претходно воспоставил деловен однос со плаќачот и го идентификувал и го потврдил неговиот идентитет во согласност со членовите 15, 16, 17, 18 и 19 од овој закон и доколку постапил согласно со членот 37 од овој закон.

(8) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот нема да изврши пренос на виртуелни средства пред да се осигури дека постои целосна усогласеност со условите предвидени во овој член.

(9) Во случај на збирен пренос (batch file transfer) од страна на еден испраќач, поединечните преноси на виртуелни средства кои се дел од таквиот пренос не мора да ги содржат податоците од ставовите (2) и (3) на овој член, под услов податоците наведени во ставовите (6) и (7) на овој член да се вклучени во збирниот пренос и дека секој поединечен пренос на средства вклучува најмалку единствена идентификациска ознака на трансакцијата.“.

Член 18

По членот 51 се додаваат четири нови членови 51-а, 51-б, 51-в и 51-г, кои гласат:

„Обврски за давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот

Член 51-а

(1) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен да воспостави и примени процедури за проверка на комплетноста на податоците од членот 51 ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон за време или по извршувањето на преносот за да потврди дали податоците за испраќачот и корисникот или податоците од членот 51 став (9) од овој закон се обезбедени.

(2) Во случај на пренос на виртуелни средства кој се реализира од нехостиран електронски паричник, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен да ги обезбеди и чува податоците од членот 51 ставови (1) и (2) од овој закон и да се осигура дека преносот на виртуелни средства може да се идентификува.

(3) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен во рамки на внатрешните процедури и проценка на ризикот во пренос на виртуелни средства кој надминува 1.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на прено-

сот, од нехостиран електронски паричник за виртуелни средства, да процени дали адресите на испраќачот и корисникот се контролирани од исто лице.

(4) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства пред да му ги стави на располагање виртуелните средства на корисникот, истиот е должен да ја потврди точноста на информациите за корисникот од членот 51 став (2) од овој закон на основа на податоци и информации од сигурни и независни извори.

(5) Потврдувањето на податоците од ставот (4) на овој член се смета дека е извршено кога давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на овој член соодветно ги применил одредбите од овој закон коишто се однесуваат на анализата на клиентите, постојаното следење на деловниот однос и чувањето на податоците и информациите обезбедени со овој закон.

Обврски при пренос на виртуелни средства во случај на нецелосни податоци

Член 51-б

(1) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен, со примена на пристапот базиран на проценка на ризик, да воспостави и примени процедури за пренос на виртуелни средства кои не вклучуваат целосни податоци утврдени во членот 51 од овој закон.

(2) Кога преносот на виртуелни средства не вклучува целосни податоци согласно со членот 51 од овој закон, во согласност со проценката на ризикот, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот во своите процедури од ставот (1) на овој член е должен да утврди во кои случаи:

- ќе одбие да изврши пренос на виртуелни средства,
- ќе ги врати виртуелните средства на испраќачот или
- ќе ги побара податоците што недостасуваат од давателот на услуги поврзани со виртуелни средства пред да ги стави на располагање на корисникот.

(3) Доколку давателот на услуги поврзани со виртуелни средства континуирано не дава точни и целосни податоци како што е утврдено во членот 51 од овој закон, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот во преносот на виртуелни средства е должен да го предупреди за тоа, известувајќи го за рокот во кој треба да ги спроведе обврските пропишани со одредбите од овој закон. Доколку давателот на услуги поврзани со виртуелни средства не ги спроведува обврските пропишани со одредбите од овој закон, по добивањето на таквото предупредување и по истекот на определениот рок, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен да одбие идни преноси на виртуелни средства или да ја ограничи или прекине деловната соработка со давателот на услуги поврзани со виртуелни средства.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на корисникот е должен:

- да го информира надлежниот орган согласно со закон за давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој не обезбедува точни и целосни податоци согласно со членот 51 од овој закон и за сите мерки преземени во однос на истиот согласно со ставот (3) на овој член и

- да утврди дали недостатокот на точни и целосни податоци од членот 51 од овој закон и постоењето на други околности, упатуваат на сомневање за перење пари или финансирање тероризам за што ќе поднесе извештај до Управата согласно со членот 65 од овој закон.

Обврски за давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник

Член 51-в

(1) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник во извршувањето на пренос на виртуелни средства меѓу давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот и на корисникот, е должен да се осигура дека податоците и информациите од членот 51 од овој закон за испраќачот и корисникот кои го придружуваат преносот на виртуелни средства се пренесуваат заедно со преносот на виртуелните средства или збирниот пренос на виртуелни средства, вклучувајќи и пренос на виртуелни средства којшто е направен од или кон нехостиран електронски паричник за виртуелни средства.

(2) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник од ставот (1) на овој член е должен да ги чува податоците и информациите за испраќачот и корисникот во рокот утврден во членот 62 од овој закон и доколку е потребно да ги направи достапни до органите за надзор од членот 151 од овој закон на нивно барање.

(3) Давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник од ставот (1) од овој закон е должен со примена на пристапот заснован на проценка на ризик, да воспостави и примени процедури што ќе ги применува кога електронската порака за пренос на виртуелни средства не ги содржи податоците од членот 51 од овој закон.

(4) Кога преносот на виртуелни средства не ги вклучува целосните податоци од членот 51 од овој закон, во согласност со проценката на ризикот, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник од ставот (1) на овој член, во преносот на виртуелни средства е должен во своите процедури да утврди во кои случаи:

- ќе одбие да изврши пренос на виртуелни средства,
- ќе ги врати виртуелните средства на испраќачот или
- ќе ги побара податоците што недостасуваат од давателот на услуги поврзани со виртуелни средства пред извршување на трансферот.

(5) Доколку давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот не даде точни и целосни податоци како што е утврдено во членот 51 од овој закон, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник во преносот на виртуелни средства е должен да го предупреди за тоа, известувајќи го за рокот во кој треба да ги спроведе обврските пропишани со одредбите од овој закон. Доколку давателот на услуги поврзани со виртуелни средства на испраќачот не ги спроведе обврските пропишани со одредбите од овој закон, по добивањето на таквото предупредување и по истекот на определениот рок, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник во преносот на виртуелни средства е должен да одбие идни преноси на виртуелни средства добиени од давателот на услуги со виртуелни средства или да ја ограничи или прекине деловната соработка со него.

(6) Во случаите од ставот (5) на овој член, давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој дејствува како посредник од ставот (1) на овој член во преносот на виртуелни средства е должен:

- да го информира надлежниот орган согласно со закон за давателот на услуги поврзани со виртуелни средства кој не обезбедува точни и целосни податоци согласно со членот 51 од овој закон и за сите мерки преземени во однос на истиот согласно со ставот (5) на овој член и

- да утврди дали недостатокот на точни и целосни податоци од членот 51 од овој закон и постоењето на други околности, упатуваат на сомневање за перење пари или финансирање тероризам за што ќе поднесе извештај до Управата согласно со членот 65 од овој закон.

Исклучоци при преносот на виртуелни средства

Член 51-г

Одредбите од членовите 51, 51-а, 51-б и 51-в од овој закон не се применуваат во следниве случаи:

а) при пренос на виртуелни средства меѓу даватели на услуги поврзани со виртуелни средства кои овој пренос го вршат за свое име и сметка и

б) при пренос на виртуелни средства меѓу нехостирани електронски паричници за виртуелни средства кои се извршуваат како пренос на виртуелни средства кој не вклучува давател на услуги поврзани со виртуелни средства.“

Член 19

Во член 58 во ставот (1) зборовите: „платежни услуги, доколку со друг закон не е поинаку уредено“ се заменуваат со зборовите: „платежни услуги“.

Член 20

Во член 59 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Финансиските институции и давателите на услуги поврзани со виртуелни средства од ставот (1) на овој член се должни да се осигураат дека финансиската институција со која има кореспондентска деловна соработка забранува нејзините сметки да бидат употребени од страна на банки школки.“

Член 21

Во член 62 во ставот (4) зборовите: „членовите 50 и 51“ се заменуваат со зборовите: „членовите 50, 50-а, 50-б, 50-в, 50-г, 51, 51-а, 51-б и 51-в“.

Во ставот (9) зборовите: „ставот (1)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1) и (2)“.

Член 22

По членот 67 се додава нов член 67-а, кој гласи:
„Безбедни начини за доставување на податоците и информациите до надлежните органи

Член 67-а

(1) Доколку со друг закон не е поинаку пропишано, субјектите се должни податоците и информациите до надлежните органи од членовите 130 и 151 од овој закон да ги достават по заштитен електронски пат. Доколку ваквиот начин на доставување е оневозможен од технички причини, субјектите податоците и информациите ги доставуваат во писмена форма.

(2) Надлежните органи од ставот (1) на овој член не смеат да го откријат субјектот и идентитетот на вработениот во субјектот кој ги доставува податоците и информациите, освен во случаите кога постои сомневање дека вработениот или субјектот извршил казниво дело перење пари и/или финансирање на тероризам, на барање во писмена форма на надлежниот суд кога е неопходно да се утврдат факти во текот на кривична постапка.“

Член 23

Во членот 72 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Не се смета за откривање на податоци и информации доколку субјектите од членот 5 од овој закон му укажуваат на клиентот за последиците од вклучување или извршување активности спротивни на закон.“

Член 24

Во членот 73 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Се забранува лицата или работодадниот орган и вработените во субјектите, како и органите за надзор од членот 151 став (1) од овој закон, кои доставиле информации или извештаи во врска со сомнителни трансакции до Управата да бидат изложени на закани, одмазднички или непријателски дејствија, негативни или дискриминаторски дејствија во работниот однос.

(5) Лицата или работодадниот орган и вработените во субјектите, како и органите за надзор од членот 151 став (1) од овој закон, кои доставиле информации или извештаи во врска со сомнителни трансакции до Управата, а кои се изложени на закани, одмазднички или непријателски дејствија или негативни или дискриминаторски дејствија во работниот однос заради пријавување сомневања за перење пари или финансирање тероризам имаат право на ефективен правен лек за заштита на нивните права согласно со закон.“

Член 25

Во член 129 став (1) во точката 15) зборовите: „Министерство за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Во точката 19) по зборовите: „Министерство за економија“ се додаваат зборовите: „и труд“.

Точката 21) се менува и гласи:

„Надлежен орган согласно со закон за водење на Централниот регистар на население, податоци за физичко лице (име, презиме и ЕМБГ) од Централниот регистар на население и“.

По точката 21) се додава нова точка 22), која гласи:

„22) Биро за јавни набавки податоци за физичко лице (име, презиме и ЕМБГ) и правно лице (назив, ЕМБС и ЕДБ) кои склучиле договор за јавна набавка.“

Член 26

Во член 130 во ставот (3) по зборот „дополнување“ се додаваат зборовите: „и ќе го извести дека нема да постапи по доставената иницијатива доколку надлежниот орган не постапи во рокот определен од Управата, а кој не може да биде подолг од 10 работни дена“.

Ставот (4) се брише.

Ставот (5) станува став (4).

Ставот (6) кој станува став (5) се менува и гласи:

„(5) Управата може да достави податоци во форма на одговор до органот од ставот (1) на овој член кој ја поднел иницијативата во случаите кога не се утврдени елементите од членот 131 ставови (1) и (4) од овој закон.“

Во ставот (7) кој станува став (6) по зборот „член“ се додаваат зборовите: „и од членот 151 став (1) од овој закон“.

Член 27

Во член 131 во ставот (4) зборот „кривично“ се заменува со зборот „казниво“.

Член 28

Во член 144 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По барањето од ставот (1) на овој член, Управата постапува навремено и без одлагање.“

Ставовите (4), (5) и (6) стануваат ставови (5), (6) и (7).

Член 29

Во член 148 по зборовите: „меѓународни комуникациски системи“ се додаваат зборовите: „, преку назначено/и лице/а вработено/и во Управата - финансиски разузнавач/и.“.

Член 30

Во член 151 по ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Органите на надзор на овој член кога ќе идентифуваат прекршувања кои подлежат на кривични санкции се должни навремено да го известат Јавното обвинителство.“.

Член 31

Насловот пред членот 153 се менува и гласи: „Посебни надлежности“.

Член 32

Во член 153 ставот (1) се менува и гласи:

„Органот за надзор од овој закон или друг надлежен орган, доколку врз основа на друг закон издава лиценци на субјектите согласно со членот 5 од овој закон, односно овластувања на субјекти со цел да се потврди усогласеноста со пропишаните услови за издавање на дозвола за работа, односно одобренија или функции на член на органот на управување во согласност со прописите, е должен да прибави по службена должност податоци за осудуваност, односно неосудуваност на лица во врска со кои се проверува исполнување на условите за лица кои поседуваат репутација или нивните соработници доколку со друг закон не е поинаку уредено.“.

Член 33

Во член 158 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Информациите кои лицата од ставот (1) на овој член ги добиваат во текот на извршувањето на своите надлежности согласно со овој закон може ги објават само во збирна форма, на таков начин што не може да се идентифуваат поединечни финансиски институции.“.

Член 34

Во член 162 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Доколку субјектот кој е предмет на надзор, односно одговорното лице во субјектот или претставникот на субјектот, одбие да го прими и/или потпише налогот за надзор или не постапи по налогот за надзор, финансискиот разузнавач ќе состави писмена белешка во која ќе ги наведе причините за одбивањето, непотпишувањето или непостапувањето по налогот за надзор.“.

Член 35

Во член 165 во ставот (3) по зборот „десет“ се додава зборот „работни“.

Член 36

Во член 174 по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Се забранува лицата од ставот (1) на овој член кои пријавиле прекршок на одредбите од овој закон да бидат изложени на закани, одмазднички или непријателски дејствија, негативни или дискриминаторски дејствија за работниот однос.

(4) Лицата од ставот (1) на овој член кои пријавиле прекршок на одредбите од овој закон, а кои се изложени на закани, одмазднички или непријателски дејствија или негативни или дискриминаторски дејствија за работниот однос заради пријавување сомневања за перење пари или финансирање тероризам имаат право на ефективен правен лек за заштита на нивните права согласно со закон.“.

Член 37

Во член 175 во ставот (3) зборот „три“ се заменува со зборот „пет“.

По ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Кога орган за надзор од членот 151 став (1) од овој закон, а при поединечна проценка на конкретен случај, смета дека објавувањето на податоците за сторителот на прекршокот, е непропорционално во однос на целта која треба да се постигне или кога со објавувањето се загрозува стабилноста на финансиските пазари или тековната истрага, може:

а) да го одложи објавувањето на одлуката од ставот (1) на овој член до моментот кога причините за необјавување престануваат да постојат;

б) да ја објави одлуката од ставот (1) на овој член на начин што не се споделуваат личните податоци или

в) воопшто да не ја објави одлуката од ставот (1) на овој член.

(5) Органите на надзор од членот 151 став (1) од овој закон ги објавуваат одлуките против кои е поднесена жалба на својата веб-страница, при што веднаш ги објавуваат и информациите во врска со поднесената жалба и сите последователни информации поврзани со одлуката вклучително и поништување или укинување на претходно донесената одлука.“.

Член 38

Во членот 182 се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

„(2) Обработката на личните податоци за целите на спречување перење пари и финансирање на тероризам претставува јавен интерес.

(3) Правото на пристап до личните податоци на клиентот може делумно или во целост да му биде ограничено од страна на субјектот, со цел:

- субјектот или надлежниот орган да ги изврши своите надлежности и

- заради избегнување на попречување на водење на постапка за откривање на перење пари и финансирање на тероризам.“.

Член 39

Во член 186 во ставот (1) во алинејата 15 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 15 се додава нова алинеја 16, која гласи:

„- одбие да го прими и/или потпише налогот за надзор или не постапи по налогот за надзор согласно со членот 162 став (5) од овој закон.“.

Ставот (11) се менува и гласи:

„За дејствијата од ставот (1) на овој член сторени намерно, на организиран начин или кои се повторуваат, со кои предизвикана е значителна штета или се стекнува со значителна имотна корист, на субјектот од членот 5 од овој закон, со исклучок на финансиските институции им се изрекува глоба најмногу во двоен износ на остварената корист или доколку истата не може да се утврди најмалку 1.000.000 евра во денарска противвредност.“.

По ставот (11) се додаваат три нови става (12), (13) и (14), кои гласат:

„(12) По исклучок на ставот (11) на овој член, за дејствијата од ставот (1) на овој член сторени намерно, на организиран начин или кои се повторуваат, со кои е предизвикана значителна штета или се стекнува со значителна имотна корист, на субјектот од членот 5 од овој закон - финансиската институција се изрекува глоба во износ од 10% од приходот остварен претходната фискална година или најмалку 5.000.000 евра во денарска противвредност.

(13) Покрај глобите од ставовите (11) и (12) на овој член, на субјектот од членот 5 од овој закон може да му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење одделна дејност согласно со закон, а на одговорното лице и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност согласно со закон.

(14) За дејствијата од ставовите (11) и (12) на овој член, на субјектот од членот 5 од овој закон кое има корист ќе му се изрече глоба и доколку дејствијата од ставовите (11) и (12) на овој член се сторени од:

- физичко лице кое делувало индивидуално или како член на орган на правното лице и е високо раководство во правното лице или

- физичко лице вработено во правното лице, заради отсуство на контрола од физичко лице кое е високо раководство во правното лице.“

Член 40

Во член 187 став (1) алинејата 21 се менува и гласи: „- не постапи согласно со членовите 50, 50-а, 50-б, 50-в, 50-г и 50-д од овој закон,“.

Алинејата 22 се менува и гласи:

„- не постапи согласно со членовите 51, 51-а, 51-б, 51-в и 51-г од овој закон,“.

Во алинејата 45 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 45 се додава нова алинеја 46, која гласи:

„- не ги достави до Управата бараните податоци, информации и документација согласно со членот 161 став (2) од овој закон.“

Член 41

Во член 189 став (1) во алинејата 9 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 9 се додава нова алинеја 10, која гласи: „- одбие да го прими и/или потпише налогот за надзор или не постапи по налогот за надзор согласно со членот 162 став (5) од овој закон.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) За дејствијата од ставот (1) на овој член сторени намерно, на организиран начин или кои се повторуваат, со кои предизвикана е значителна штета или се стекнува со значителна имотна корист, на лицето кое врши јавно овластување или физичкото лице му се изрекува глоба најмногу во двоен износ на остварената корист или доколку истата не може да се утврди најмалку 1.000.000 евра во денарска противвредност.“

Член 42

Во член 192 став (1) во алинејата 1 сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со запирка.

Во алинејата 2 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

„- одбие да го прими и/или потпише налогот за надзор или не постапи по налогот за надзор согласно со членот 162 став (5) од овој закон.“

Член 43

По членот 192 се додава нов член 192-а, кој гласи:

„Член 192-а

Глоба во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на управител/повереник на труст или сличен правен аранжман, односно лице кое дејствува во име и за сметка на труст од членот 22 од овој закон, ако:

- не го извести субјектот и не обезбеди информации поткрепени со документи дека дејствува во тоа својство, како и да обезбеди информации за идентитетот на лицата утврдени во членот 22 од овој закон,

- не поседува и чува соодветни, точни и ажурни податоци за вистинскиот сопственик согласно со членот 28 од овој закон и

- не ги внесе податоците за вистински сопственик/ци, како и податоците за промените на вистински сопственик/ци во регистарот согласно со членот 31 од овој закон.“

Член 44

Во членот 194 во алинејата 12 сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со запирка.

Во алинејата 13 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 13 се додава нова алинеја 14, која гласи:

„- одбие да го прими и/или потпише налогот за надзор или не постапи по налогот за надзор согласно со членот 162 став (5) од овој закон.“

Член 45

Во членот 197 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) При утврдувањето на прекршоците во постапката од ставот (1) на овој член, надлежниот суд одлучува согласно со одредбите од овој закон.“

Член 46

Во член 206 во ставот (2) зборовите: „1 јануари 2025 година“ се заменуваат со зборовите: „1 јануари 2026 година“.

Член 47

Одредбите од членот 11 од овој закон со кои во членот 31 се изменува ставот (2) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2025 година.

Член 48

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT TË PARANDALIMIT TË PASTRIMIT TË PARAVE DHE TË FINANCIMIT TË TERRORIZMIT (*)

Neni 1

Në Ligjin e Parandalimit të Pastrimit të Parave dhe të Financimit të Terrorizmit (*) (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut numër 151/22), në nenin 2 pika 9) nënpika b) në nënparagrafin 2 fjalët “kartelat e parave”, janë fshirë.

Në nënparagrafin 6, fjalët "(transfer i shpejtë i parave)" zëvendësohen me fjalët "(përfshirë transferimin e shpejtë të parave, si lloj dërgese)".

* Ky ligj është në pajtim me Direktivën 2015/849 të Parlamentit Europian dhe të Këshillit të datës 20 maj 2015 për parandalimin e përdorimit të sistemit financiar për qëllime të pastrimit të parave ose financimit të terrorizmit, që ndryshon Rregulloren nr. 648/2012 i Parlamentit Europian dhe i Këshillit dhe shfuqizimi i Direktivës 2005/60/KE të Parlamentit Europian dhe i Këshillit dhe Direktivës së Komisionit 2006/70/EC (CELEX nr. 32015L0849), Direktiva 2018/843 e Parlamentit Europian dhe të Këshillit të 30 majit 2018 që ndryshon Direktivën (BE) 2015/849 për parandalimin e përdorimit të sistemit financiar për qëllime të pastrimit të parave ose financimit të terrorizmit dhe ndryshimin e Direktivave 2009/138/KE dhe 2013/36/BE (CELEX nr. 32018L0843) dhe Rregullorja 2023/1113 e Parlamentit dhe Këshillit Europian e datës 31 maj 2023 mbi informacionin që shoqëron transferimet e aseteve dhe kripto-aseteve dhe ndryshimin e Direktivës 2015/ 8499.6.2023 (CELEX nr 32023R1113).